

Aan
Gemeenteraad

Van
College van B&W

Datum
14 maart 2024

Kopie
Kopie

Betreft
Informatie groenbeleidplan en voorbereiding sessie 21 maart

Wat is een groenbeleidsplan

Het college wil dit jaar een strategisch groenbeleidsplan gaan opstellen. Het strategische groenbeleid is een uitwerking van de omgevingsvisie. In een strategisch groenbeleidsplan maakt de gemeente duidelijk welke doelen ze op de langere termijn in de gemeente wil bereiken op het gebied van openbaar groen. 'Groen' betreft hierin bomen, plantsoenen, openbare groenstroken, parken, bermen, groenbakken, maar ook vijvers, sloten en waterpartijen. Het belangrijkste doel van het groenbeleidsplan is het inzichtelijk en toekomstbestendig maken van het groen door het stellen van uitgangspunten.

Een groenbeleidsplan omschrijft niet alleen hoe de gemeente wil dat haar openbaar groen eruitziet over ongeveer 15 tot 30 jaar. Het geeft ook aan welke functie of functies dat openbaar groen dan heeft op het gebied van de maatschappelijke opgaven van veiligheid, (mentale)gezondheid/welzijn, biodiversiteit, leefbaarheid en klimaatadaptatie. Het gaat dus om zowel de kwantiteit (aantallen en/of vierkante meters) als de kwaliteit (bijvoorbeeld bijdrage aan klimaatadaptatie of biodiversiteit als belangrijkste doel) van het openbaar groen en is daarmee een belangrijk document waarmee de gemeente aangeeft hoe in te spelen op de maatschappelijke opgaven.

Behalve de doelen, vermeldt het plan ook de inzet van de middelen (zoals menskracht en geld) die nodig zijn om deze te bereiken. De uitgangspunten van het beleid vertaalt de gemeente naar regels, zodat handhaving mogelijk is en de bomen en het groen goed beschermd worden.

De doelen en uitgangspunten in het groenbeleidsplan moeten aansluiten op de maatschappelijk vraagstukken. Je gebruikt als het ware de maatschappelijke vraagstukken om je doelen en uitgangspunten vorm te geven. Hiermee geef je het openbaar groen een functie en maak je het meetbaar; Wat wil je bereiken en wat is daarvoor nodig.

Met deze memo en tijdens de presentatie op 21 maart willen wij de doelen en uitgangspunten van de raad ophalen om met het strategisch groenbeleidsplan een stip op de horizon te creëren.

De volgende middelen zijn hierbij nodig;

1. De groenstructuurkaart

De visuele weergave van het groenbeleidsplan wordt weergegeven in een groenstructuurkaart. Op deze weergave wordt aangegeven hoe de ruimtelijke en functionele samenhang van het openbaar groen met elkaar en de omgeving is. Hierbij wordt bijvoorbeeld het onderscheid gemaakt tussen een hoofdgroenstructuur en een wijk- of buurtgroenstructuur en het zorgt voor een logische verbinding. Het zijn zeg maar de 'groene wegen' van onze gemeente. De groenstructuurkaart maakt inzichtelijk welk

groen voor de lange termijn behouden blijft en waar kansen liggen voor het ontwikkelen en/of versterken van (ecologische) verbindingen.

2. Omgevingswet (Samenhang met de Omgevingswet)

Een groenbeleidsplan bouwt voort op de omgevingsvisie van de gemeente. De groenstructuurkaart vormt de basis van het onderdeel groen van het omgevingsplan.

Brainstormsessie om te komen tot de stip op de horizon

Na de commissievergadering van 21 maart wordt middels een presentatie het gesprek met de raad aangegaan om een beeld te vormen van haar visie voor het openbaar groen voor de komende (tientallen) jaren. Deze informatie creëert de stip op de horizon en wordt meegenomen bij het opstellen van het groenbeleidsplan.

Voor het vormgeven van de visie voor het groenbeleidsplan is het belangrijk te weten wat de raad belangrijk vindt. Aan welke functie(s) hecht u meer waarde? Dit vormt dan de doelen en uitgangspunten.

Vragen die helpen om te komen tot de stip op de horizon zijn bijvoorbeeld:

- Hoe definieert u 'een hoogwaardige leefomgeving' als het gaat om groen?
- Hoe definieert u 'mooi groen'?
- Waar liggen uw zwaartepunten bij het inzetten op groen in de gemeente?
- Hoe wilt u het openbaar groen zien en ervaren over 30 jaar?

Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven waar u aan kunt denken.

Biodiversiteit:

- Behoud en ontwikkeling van gezonde volwassen bomen
- Stimuleren en behouden diversiteit van levensfasen van groen
- Stimuleren van groen-blauw structuren en netwerken
- Verbinding van openbaar groen
- Afwisseling/diversiteit van soorten planten en bomen
- Behouden en waar mogelijk versterken van de soortenrijkdom aan planten en dieren
- Anders inzetten maaibeeld

Klimaatadaptatie:

- Behoud en ontwikkeling van gezonde volwassen bomen
- Stimuleren van groen-blauw structuren en netwerken
- Plekken voor waterberging en/of wateropvang
- Vergroenen van de versteende omgeving

(Mentale)gezondheid/welzijn:

- Toepassen van de 3-30-300 regel? Dit betekent dat vanuit elke woning drie bomen te zien zijn, dat er 30% van een wijk in de schaduw van een boom valt en dat er vanuit elke woning op 300 meter afstand een verkoelend parkje is.
- Inzetten op (meer) kijk- en of recreatiegroen (groenbeleving)
- Behouden van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving (motivatie tot bewegen, ontstressen en ontspannen, trigger om het huis uit te komen)

Uitdagingen (niet volledig):

- Ruimtegebrek voor de invulling van groen(verbindingen) in zowel bestaande bebouwde omgeving (fysiek) als in nieuw te ontwikkelen omgeving (financieel en daarmee fysiek).
- Kwaliteit versus kwantiteit. 10 eenjarige sprietjes van bomen op plekken

waar ze niet tot volwaardige volwassen bomen kunnen uitgroeien hebben een heel ander effect op biodiversiteit, klimaatadaptatie en beleving dan 1 volwaardige gezonde volwassen boom die dat wel kan.

- Kosten: in stand houden van bomen die niet op hun ideale plaats staan, keuze bij aan- en herplant; (voor)kennis bij inrichting van de ontwikkeling van bomen.
- Omgang van inwoners met openbaar groen.
- Tijd: omvormen en laten groeien van groen kost tijd

In de presentatie zullen bovenstaande punten terugkomen en met casussen of voorbeelden worden behandeld.